

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ализода Алиҷон Анвар дар мавзуи «Таърихи таъсис ва ташаккули матбуоти форсӣ (солҳои 1822-1918)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.2. - Таърихи умумӣ (давраҳои дахлдор).

Дар натиҷаи истиқлолияти давлатӣ марҳалаи нав ва босамари таҳқиқи омӯзиши таърихи чандинҳазорсолаи халқи тоҷик оғоз ёфт. Зеро истиқлолият ба раванди омӯзиши таърих, усул ва методҳои таҳқиқ, ҳамчунин дастрасӣ ба сарчашмаҳои таърихӣ, аз ҷумла маводи бойгонӣ, имкониятҳои фароҳу тоза бахшид. Ҳамзамон, таърих ва донишҳои таърихӣ ба яке аз воситаҳои асосии худшиносии миллӣ, таҳкими ваҳдат ва ягонагии ҷомеа табдил гардиданд.

Омили муҳим ва созандаи болоравии мақоми илми таърих ва донишҳои таърихӣ дар ҷомеаи кишвар пеш аз ҳама ин тавачҷуҳи бевоситаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба таърих, сабақҳои он, тамаддун ва ойину суннатҳои аҷдодӣ мебошад. Маҳз ҳамин тавачҷуҳ илми таърихро ба рукни муҳимми ваҳдатсоз ва воситаи таҳкими худшиносӣ ва ҳувияти миллӣ табдил додааст.

Дар давраи соҳибистиклолӣ, пас аз гузашти асрҳои тӯлонӣ, манфиат ва андешаҳои миллӣ дар сиёсати давлатӣ ҷойгоҳи калидӣ пайдо карданд. Ин раванд муҳаққиқон ва муаррихонро водор сохт, ки бо дарназардошти манфиат ва арзишҳои миллӣ ба таҳқиқи саҳифаҳои гуногуни таърихи миллат, аз ҷумла бахшҳои камомӯхта ва норӯшани он, рӯ оваранд. Дар ҳамин замина, бознигарии таърихи садсолаи ахир ва бозтоби дастовардҳои назарраси давраи соҳибистиклолӣ аҳаммияти вижа касб намуд. Аз ҷумла, мавзӯи ин таҳқиқоти илмӣ, ки ба омӯзиш ва таҳқиқи таърихи давраи навини ташаккул ва инкишофи матбуоти форсӣ бахшида шудааст, қадаре муҳим дар ин самт мебошад.

Дар ин замина таҳқиқ ва таҳлили мавзӯи «Таърихи таъсис ва ташаккули матбуоти форсӣ (1822-1918)» дар шароити муосири кишвари мо муҳрам ва

зарур арзёбӣ шуда, ҳамчун мавзуи кори диссертатсионӣ интихоб гардидани он мувофиқи мақсад доништа мешавад.

Дар автореферати диссертатсия **Ализода Алиҷон Анвар** зикр менамояд, ки марҳалаи рушди матбуоти форсӣ ба давраи нави таърих рост меояд.

Навгониҳои илмӣ ва нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ба муҳтаво ва мазмуни диссертатсия мувофиқ мебошанд.

Аз мазмун ва муҳтавои автореферат маълум мегардад, ки диссертатсия аз се боб, шаш зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Автореферат матни асосии диссертатсияро инъикос намуда, мутобиқи меъёрҳои муайяннамуда барои таҳияи рисолаҳои илмӣ ва автореферати диссертатсия мебошад.

Автореферат ба мавзуи диссертатсия мувофиқат мекунад ва тавре ки аён гардид, аз ҷониби муаллиф оид ба мавзуи диссертатсия 1 монография, 4 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА – и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 6 мақолаи илмӣ дар дигар нашрияҳо ба ҷоп расидаанд. Тавре аз автореферат бармеояд, сохтори рисолаи номзадӣ комил ва илмӣ буда, дар ҳар саҳифаи кор дониши таърихнигорӣ доштани муҳаққиқ эҳсос мегардад.

Ҳамзамон, аз шиносӣ бо матни автореферати рисолаи номзadiи диссертант бармеояд, ки муҳаққиқ дар тӯли заҳмати чандсолааш маводи фаровони илмиро оид ба масъалаҳои муҳимми марбут ба мавзуи рисолааш ҷамъоварӣ намуда, онҳоро ба риштаи таҳқиқ кашидааст.

Дар автореферати диссертатсия дар баробари қомебиҳо баъзе камбудиву нуқсонҳои ҷузъӣ низ ба назар мерасанд, аз ҷумла:

1. Дар автореферати рисола, баъзе хатоҳои имлоӣ ва техникӣ ба мушоҳида мерасанд, ки ислоҳи онҳо ба мақсад мувофиқ аст.

Новобаста ба камбудии ҷузъӣ рисола ба бандҳои талаботи «Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 тасдиқ шудааст ва бандҳои «Тартиб

додани дараҷаҳои илми»-и КОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқат дорад.

Мақолаҳои дар саҳифаҳои маҷаллаи тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расонидаи Ализода А.А. мазмуни пурраи кори илмӣро инъикос менамоянд.

Ҳамин тариқ, автореферати диссертатсияи **Ализода Алиҷон Анвар** дар мавзӯи «Таърихи таъсис ва ташаккули матбуоти форсӣ (солҳои 1822-1918)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.2–Таърихи умумӣ (даврони дахлдор) ҳамчун кори таҳқиқотии мустақилона ва мукаммали илмӣ, ба талабот ва шартҳои дарёфти дараҷаи илмӣ (тибқи банди 72-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, № 295) ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.2.–Таърихи умумӣ мебошад.

Муқарриз: сарҳодими илмӣ Пажӯҳишгоҳи идоракунии давлатӣ ва хизмати давлатии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
д.и.т., и.в. профессор

Б.П. Ализода

Имзои Б.П. Ализода-ро тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳо, коргузорӣ ва корҳои махсуси Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, н.и.п.

«26» 02 соли 2026

Насурдинзода А.Н

Нишонӣ: 734003 Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯчаи Саид Носир, 33
Тел.: (+992) 918 18 97 26;
E-mail: b.p.alizoda63@mail.ru